

prima instanță: Judecătoria Bălți
Judecător: Stănilă D.
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: Ababei E., Polivenco G., Garbuz A.

ÎNCHEIERE

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Vieru
Judecătorii Valentina Clevadî și Oleg Sternioală

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea Mixtă „Incaso” S.R.L.,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea Mixtă „Incaso” SRL împotriva Codreanu Irina cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 10 mai 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Întreprinderea Mixtă „Incaso” S.R.L., fiind menținută hotărârea Judecătoria Bălți din 24 decembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La 07 octombrie 2015, Întreprinderea Mixtă „Incaso” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Codreanu Irina cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, în temeiul deciziei Consiliului mun. Bălți nr. 4/4 din 19 iunie 2008, a fost stabilit tariful la serviciile de salubritate, pentru persoanele care locuiesc în fondul locativ amenajat este de 6, 40 lei, iar pentru persoanele care locuiesc în case individuale – 11, 40 lei. Totodată, Primăria mun. Bălți, în calitate de gestionar al fondului locativ municipal, a pus în sarcina SRL „Terra Salubritate”, în calitate de operator, prestarea serviciilor de salubritate ce constau în evacuarea deșeurilor menajere de pe teritoriul mun. Bălți, încheind contractul nr. 2 din 21 septembrie 2012.

Menționează că SRL „Terra Salubritate” a furnizat servicii publice calitative și cantitative de evacuare a deșeurilor pe adresa mun. Bălți, str. Bulgara nr. 62, ap. 29, unde locuiește pârâta Codreanu Irina. În acest sens, reclamantul susține că operatorul a expediat lunar pârâtei avize de plată, indicând în ele tariful lunar al costului serviciilor prestate, precum și datoria acumulată pentru perioada anterioară. Cu toate că Codreanu Irina a beneficiat de aceste servicii, totuși dânsa nu s-a conformat solicitărilor de plată a operatorului și a acumulat datorii în sumă de 491,70 lei.

În aceeași succesiune de idei, se arată că, în temeiul contractului de cesiune din 16 august 2013, precum și în baza actului de predare - primire a creanțelor, confirmat prin factura de expediție, SRL „Terra Salubritate” a cesionat creanța sus menționată către compania ÎM „Incaso” SRL. Ca urmare, în luna august 2014, pârâtului i-a fost expediată o notificare despre cesionarea creanței.

Reclamantul invocă că a încercat să soluționeze cu pârâtul litigiul pe cale amiabilă, efectuând către acesta apeluri telefonice și expediindu-i notificări, însă toate încercările sale au fost ignorate. Astfel, reieșind din faptul că beneficiarul nu a achitat datoria la serviciile prestate de SRL „Terra Salubritate”, consideră că pârâtul este obligat și la plata dobânzii de întârziere conform art. 619 Cod Civil.

În concluzie, susține că unica soluție de încasare a datoriei la serviciile de salubritate prestate de SRL „Terra Salubritate” este adresarea în instanță cu prezenta acțiune.

Solicită Întreprinderea Mixtă „Incaso” S.R.L., încasarea de la Codreanu Irina a datoriei la serviciile de salubritate prestate de SRL „Terra Salubritate” în mărime de 491,70 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 55,49 lei și a cheltuielilor de judecată, care se compun din plata taxei de stat la depunerea acțiunii în cuantum de 270 lei și cheltuieli suportate pentru asistența juridică în sumă de 800 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți din 24 decembrie 2015 s-a respins integral cererea de chemare în judecată. (f. d. 51, 55 - 57)

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 10 mai 2016, a fost respinsă cererea de apel declarată de către ÎM „Incaso” SRL, fiind menținută hotărârea primei instanței din 24 decembrie 2015. (f. d. 84 - 88)

La 16 mai 2016, Curtea de Apel Bălți a expediat copia deciziei integrale din 10 mai 2016 în adresa participanților la proces. (f. d. 89)

La 26 august 2016, Întreprinderea Mixtă „Incaso” S.R.L. a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 14 iunie 2016, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri. În acest sens, a solicitat încasarea de la Codreanu Irina a datoriei în mărime de 491,7 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 143,68 lei și a cheltuielilor de judecată, care se

compun din plata taxei de stat în cuantum de 743 lei și cheltuieli suportate pentru asistența juridică în sumă de 800 lei.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 27 septembrie 2016, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Irinei Codreanu cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data primirii scrisorii. (f. d. 99)

Până la data examinării pricinii, intimatul nu a depus referință, prin care să-și expună opinia cu referire la recursul declarat.

În corespundere cu art. 439 alin. (3) din CPC, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Audiind raportul verbal al judecătorului raportor și verificând încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs pe baza materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎM „Incaso” SRL, este inadmisibil din următoarele motive.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este de decădere și nu poate fi restabilit.

Prin prisma acestei norme legale, se atestă că indiferent de temeiurile invocate de către părți sau participanții la proces, în cazul în care exista dovada recepționării de către aceștia a hotărârii/deciziei integrale, recursul declarat de către ei după expirarea termenului de două luni se consideră inadmisibil, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 CPC.

Din conținutul cererii de recurs, Colegiul remarcă că reprezentantul ÎM „Incaso” SRL, avocatul Natalia Covaliov a solicitat repunerea în termen a recursului.

În speță, instanța de recurs a stabilit că, prin mandatul nr. 0885272 din 03 august 2015, avocatul Natalia Covaliov a fost împuternicit de ÎM „Incaso” SRL să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cererea de chemare în judecată, de a majora sau reduce cuantumul pretențiilor, de a ataca hotărârea judecătorească etc. Astfel, reprezentantul ÎM „Incaso” SRL a indicat în cererea de apel următoarea adresă pentru recepționarea actelor de procedură

efectuate de instanțele judecătorești: mun. Chișinău, șos. Hâncești 138/1 (f. d. 66). Aceeași mențiune se regăsește și în mandatul nr. 0885283 din 03 august 2015, anexat la fila dosarului cu nr. 3.

În toate fazele procesuale citarea și expedierea actelor de procedură (citații și comunicarea hotărârii) s-a făcut la adresa recurentului indicată ca sediu, fiind primite contra semnătură.

Din materialele pricinii, rezultă că, la 10 mai 2016, a fost pronunțată decizia Curții de Apel Bălți. (f. d. 84 - 88)

La 19 mai 2016, recurentul a recepționat decizia integrală a instanței de apel, ce se confirmă prin avizul de recepție expediat în adresa avocatului Covaliov Natalia. (f. d. 91)

La 25 august 2016, prin intermediul serviciul poștal, ÎM „Incaso” SRL a depus cererea de recurs împotriva deciziei instanței de apel, care a fost înregistrată la Curtea Supremă de Justiție la data de 26 august 2016, cu numărul de intrare 3649. (f. d. 94 și 96 – verso)

În conformitate cu art. 111 alin. (3) CPC termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Conform art. 112 alin. (1) CPC, termenul stabilit în luni expiră pe data respectivă a ultimei luni a termenului. Dacă ultima lună nu are data respectivă, termenul expiră în ultima zi a lunii.

Prin prisma normelor citate, instanța de recurs a constatat că termenul de declarare a recursului a început să curgă din 20 mai 2016, care a expirat la 20 iulie 2016. În consecință, este evident că prin depunerea cererii de recurs la 25 august 2016, recurenta a depășit aproximativ cu o lună termenul de îndeplinire a actului de procedură, prevăzut în art. 434 CPC.

În același context, Colegiul susține că intervalul de timp de 2 luni este unul rezonabil și suficient pentru desfășurarea activității menționate în mandatul, eliberat pe numele avocatului Covaliov Natalia, ceea ce implică, în mod special, studierea actului judecătoresc pronunțat, documentarea juridică adecvată pentru apărarea intereselor ÎM „Incaso” SRL, tehnoredactarea cererii de recurs și deplasarea pentru depunerea cererii menționate sau expedierea acesteia la sediul instanței competente, prin intermediul serviciul poștal.

În consecință și întru respectarea exigențelor alin. (2) al art. 434 CPC, omiterea termenului chiar și cu o singură zi, nu poate constitui o excepție de la regula generală. Subsidiar la cele relatate, secțiunea a 2-a din capitolul XXXVIII al CPC nu operează cu instituția suspendării sau întreruperii cursului prescripției.

Cu atât mai mult, în conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În corespundere cu art. 10 alin. (3) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În practica în materie a Curții Europene a Drepturilor Omului s-a statuat că dreptul de acces la instanță implică, printre altele, posibilitatea părților de a participa efectiv la proces, de a propune probe și de a avea oportunitatea de a-și exprima punctul de vedere. Primul pas în acest sens a fost considerat ca fiind citarea lor corectă și comunicarea hotărârilor pentru a le putea contesta (cauza Capital Bank Ad contra Bulgariei, nr. 49429/99, hotărârea din 24 noiembrie 2005).

Curtea Europeană a arătat că revine în primul rând celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (cauza Agapito Maestre Sanchez c. Spaniei, nr. 29608/02, hotărârea din 4 mai 2004). Totodată, în hotărârea Ponomaryov contra Ucrainei nr. 3236/03 din 03 aprilie 2008, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamanților la un proces echitabil.

De fapt, recurentul a invocat că a luat cunoștință cu decizia judecătorească la 07 iulie 2016, însă completul de judecată a constatat că nu a fost anexat nici o confirmare în susținerea acestei afirmații.

Concluzia care se impune este aceea că ÎM „Incaso” SRL a primit copia de pe decizia integrală la 19 mai 2016, dovada fiind atașată la fila dosarului cu nr. 91, însă contrar dispozițiilor art. 434 CPC, recurentul nu a depus diligență necesară în vederea exercitării căii de atac în termenul de 2 luni.

În explicitarea situației, Colegiul relevă că intervalul de timp pentru depunerea cererii de recurs impus de legislația procesuală nu poate fi restabilit în baza art. 116 CPC, care este aplicabil la îndeplinirea actelor de procedură în prima instanță sau instanța de apel. Astfel, în sensul art. 434 din CPC, termenul de 2 luni este de decădere și nu poate fi restabilit.

Din aceste raționamente, instanța de recurs ajunge la concluzia de a respinge cerința avocatului Natalia Covaliov privind repunerea în termen a recursului.

În atare situație și în conformitate cu art. 433 lit. b) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unui din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că Întreprinderea Mixtă „Incaso” S.R.L. a depus cererea de recurs cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 Codul de procedură civilă, care este termen de decădere și nu poate fi restabilit, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. b) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă „Incaso” S.R.L. se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală